

خیرین سلامت بالفعل و بالقوه: یک نامه به سردبیر

Actual and potential health benefactors: a letter to editor

سردبیر محترم

امروزه در تمام کشورهای جهان حفظ و ارتقای سلامت شهروندان را جزو وظایف بنیادی خود دانسته و برای دستیابی به آن از هیچ اقدامی فروگذار نکرده‌اند.^۱ اهمیت بهداشت به‌عنوان یک حق اساسی برای زندگی هر کس پوشیده نیست اما اقدامات لازم برای دستیابی به سلامت و بهداشت در هر کشوری نیازمند صرف هزینه‌هایی است که بعضاً بزرگترین بخش از مخارج عمومی دولت‌ها را به خود اختصاص می‌دهند.^۱ رشد روزافزون هزینه‌های سلامت و بهداشت در تمام کشورهای دنیا یکی از دغدغه‌های اصلی مدیران و تصمیم‌گیران سلامت و همچنین سیاستگذاران این کشورها می‌باشد و بنابراین دستیابی به راهکارها و تعاملاتی که بتواند عملاً دستیابی به هزینه‌ها را راحت‌تر و یا هزینه‌ها را کاهش دهد، از جمله مهمترین راهکارها در این زمینه هستند.^۱ در ایران همچون سایر نظام‌های سلامت، همواره افزایش شدید هزینه‌های سلامت یکی از چالش‌های ارایه خدمات به مردم بوده است.^{۱-۳} بنابر گزارشات انجام شده در سال ۱۳۸۱ در حدود ۵٪ از تولید ناخالص داخلی ایران به بخش سلامت اختصاص داده شده است و این در حالی است که در سال ۱۳۹۳ این مقدار به حدود ۷/۵٪ رسیده و در این مدت سرانه هزینه‌های سلامت در ایران از ۷۵۹ هزار ریال به ۱۰۳ هزار ریال در سال ۱۳۹۳ رسیده است که رشد ۱۴ برابری را نشان می‌دهد.^{۱-۳} این افزایش هزینه سلامت و همچنین محدود بودن منابع، این انگیزه را برای سیاستگذاران سلامت ایجاد می‌کند تا راهکارهای مناسبی را برای مدیریت بهتر این هزینه‌ها اتخاذ کنند و خیرین سلامت یکی از نقاط اتکا هستند، اما در این حال و هوا آیا به حجاج و نقش آنها فکر کرده‌ایم؟

حجاج عزیز پس از سال‌ها دعا و تقاضا از خداوند، فرصتی را برای حضور در مکه پیدا می‌کنند و این سفر مبتنی بر معنویات و خالص بودن عقیده به منظور انجام مناسک حج است. در چنین سفر کوتاهی نیاز به توجه و تمرکز بر اصل فلسفه حج و درک و معرفت در اجرای مناسک حج دارد، اما این مراسم خود شامل مراسمات بزرگتری در بازگشت از سفر می‌باشد که شاید بیشتر این مراسمات ریشه در آداب و رسوم و

چشم و هم‌چشمی‌های بی‌مفهوم دارد و هزینه‌های بسیاری را بر حجاج تحمیل می‌کند.

همانگونه که گفته شده، در کشور هزینه‌های بسیار برای ارایه اقدامات بهداشتی، سلامتی و درمانی مورد نیاز بوده و کمبودهای بسیار زیادی نیز مشاهده می‌گردد. از این رو باتوجه به اینکه حجاج برای یکی شدن با خدای خود، برای معرفت بالاتر و شناخت خود و خدای خود این سفر را تجربه می‌کنند، عملاً صرف هزینه‌های بسیار زیادی که پس از سفر متحمل می‌شوند عملاً عاقلانه به‌نظر نمی‌رسد و نیاز است این سفر را تکمیل کنند، تکمیل کردن سفر چگونه است؟

همانگونه که خود را پیش از سفر برای این مراسم بزرگ آماده می‌کنند و خود را خالص و پاک از همه مادیات می‌کنند و سپس از همه حالیت می‌طلبند، به‌نظر می‌رسد برای پس از سفر نیز نیاز به تکمیل خالص شدن و یکی شدن با معبود است. در این زمینه انجام صدقات و کمک به نیازمندان و ارایه اقدامات خیرخواهانه بسیار قابل توجه است و اگر بتوان هزینه‌های بازگشت حجاج اعم از هزینه‌های پخت‌وپز و طبخ غذا برای مهمانان، هزینه‌های مربوط به سوغاتی و محصولات متبرک را در بخش سلامت و بهداشت هزینه کرد، آنگاه می‌توان تکمیل شده این فرایند را در ذهن متصور بود. گرچه راه برای خیرخواهی بسیار است، اما یکی از آنها مسیر خیرخواهی بهداشت و درمان کشور است و لذا لازم است سیاستگذاران سلامت این خیرین بالقوه را از طریق آگاهی‌رسانی بیشتر به خیرین بالفعل تبدیل کنند.

علی اصغر خالقی*

مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی، دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گراش،

ایران.

* نویسنده مسئول: فارس، گراش، بلوار دانشجو، بلوار امام حسین، دانشگاه علوم پزشکی گراش.

تلفن: ۰۷۱-۵۲۴۴۸۱۰۱

Ali Asghar Khaleghi M.D.*

Cellular and Molecular Research Center, Gerash University of Medical Sciences, Gerash, Iran.

*Corresponding author: Gerash University of Medical Sciences, Imam Hossein Blvd., Daneshjoo Blvd., Gerash, Fars, Iran. Tel: +98-71-52448101 E-mail: ali_iran6346@yahoo.com

References

1. Masoudi Asl I, Bakhtiari Aliabad M, Akhavan Behbahani A, Rahbani Bonab M. Health system costs in Iran, how to manage it. *Iranian Journal of Health Insurance* 2019;1(4):117-27.
2. Alizadeh M, Golkhandan A. Robust determinants of health sector costs in Iran: Bayesian model averaging approach. *Journal of healthcare management* 2016;7(2):47-61.
3. Eisavi M, Moayedfard A. Budget Trends and Financing Methods of the Health Sector in Iran: an Operational Proposal. *jha* 2022; 24 (4) :71-83.